

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Friderici Forneri Theologiæ Doctoris Canonici Ecclesiæ
Collegiatæ diui Stephani Bambergæ, De Temulentia
Malo, Eiusque Remediis, Variis Item Scitu Iucundissimis,
nec non vtilissimis de rebus, quæ in ...**

Förner, Friedrich

Ingolstadii, 1603

Cap. XXIV. Temulentorum effugiu[m] decimum tertium; ab Inueterata
Ebrietatis consuetudine, quasi in naturam versa.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45433

potest delectatione. Præsens sufficienti, ac mensura-
 to vino iam expleta est, vt quidquid superinfundas
 nauſeam pariat ac tædium. At futura magis accen-
 ditur, atq; exasperatur, cui si satisfacere velis, nouum
 symposium, nouo sumptu ordiendum. Ergo si aliū
 contempseris, eodem, quo tu, computationis iure bi-
 bentem, ac vino auidius inhiantem, pro te consulti-
 us facies, vinum amittendo, vltra quod sufficit, nil
 amplius, magna deinceps ruina degustare, quàm su-
 perflua ingerendo, non paruum discrimen, citra ra-
 tionem, citraq; sementem adire.

*Nec præ-
 senti nec
 futuræ siti
 nimia pro-
 dest meri
 infusio.*

CAPVT XXXIV.

*Temulentorum effugium duodecimum, ab inuete-
 rata Ebrietatis consuetudine, quasi in natu-
 ram versa.*

VT coronidis atq; auctuarii loco, finē præsentis
 libri, proximo iā obtutu cernentes, aliquid hîc
 superaddamus, Temulentia apud nostrates quoti-
 diana atq; vſitatissima consuetudo, non intacta no-
 bis omittenda. Pleriq; autumant, hoc peccatum apud
 Germanos tolerabilius esse, eò quod natiuū sit & inolitū
 huic nationi, atq; idcirco non vim solum consuetudinis,
 sed & naturæ obtineat; vt quemadmodum quædam
 gentes naturaliter quodammodo in libidinem pro-
 na, aliæ ad iracundiam faciles; nonnullæ etiam, pro-
 pter excellens ingeniorū acumen, ad superbiam sunt
 procliuēs; quæ etiam si non approbentur omnino,
 culpam tamen peccati ex parte minuunt, atque faci-
 lius tolerantur. Idem de Ebrietate iudicandum, ad
 quam hodiè Germania, vt olim de sua Affrica con-
 querebatur D. Augustinus, magis, quàm à natura,
 facilis ac prona esse videtur.

Q 4

Solu-

Solutio.

Solutio.

Ne germanus ego, verus ac genuinus, in Germaniam nostram, & præ aliis insigniorem nationem, ac cerbius quam par est, sententiam protulisse censei possim, hæc obiectio grauisissimi cuiusdam ac doctissimi viri verbis, est refellenda: *Frimum*, inquit ipse, nemo ad Ebrietatem, natura pronus esse potest; sola consuetudo eam introducit. Neq; enim vt ad iram, libidinem, atq; superbiam; vel cholerae & sanguinis copia incendit, vel ingenii subtilitas inducit, ita ad Ebrietatem quod impellat aliquid in natura est. Est quidem ad crapulam magna inclinatio in iis, qui biliosi sunt, & stomacho valent: in iis quoq; qui frigidiori sub aëre vicitant. Vnde scripsit *Seuerus Sulpitius: EBRIETATEM IN GALLIS NATIVITATEM ESSE, IN GRÆCIS CIVITATEM.* Non sic ad potandi libidinem natura impellit. Cum enim sitim, siccitas & calor prouocet, videmus sanè hodiè, homines natura calidissimos, Hispanos atque Italos, ab Ebrietate esse alienissimos: Contra frigidos atq; phlegmaticos, vt Germanos, in hoc vitium maximè prolabi, vt clarum sit, non natura, sed consuetudini tribuendum esse, quod quaedam gentes, magis aliis inebrientur.

Deindè si gentium quoddam vitium esset, omnes eo morbo laborare par erat. Nunc autem secus videmus, in turba potatorum, multos esse aut abstemios aut sobrios, qui cum *D. Augustino* homine *Afro*, inter quos Ebrietas maximè regnabat, dicere possent: *Ebrietas Domine longe est à me; misereberis mei, ne appropinquet mihi. crapula surrexit interdum seruo tuo; misereberis, vt longe fiat à me.* Et certe, in crapula difficile est, modum tenere, vt libi cõfiteatur *Augustinus*; Est enim in cibi vsu seruanda proportio Geometrica, secundum modum personæ, non rei vt

pro-

Thomas
Stapier. de
7. peccat.
capit. orat.
satecher. 6.

Lib. 3. de
vita S.
Martini.
Germano-
rum Ebrie-
tas unde
quaque in-
excusabili

Lib. 10. cõ-
fess. cap. 81.

propterea plus aliquibus concedi debeat; non sic in potus
 qui omnibus ferè sanis moderatus sufficit. Ebrietas
 autem, fugere qui vult, potest. Imò ut quod sentio
 utam, puto eam multò difficilius retineri quàm vitari;
 & maiorem non dubito esse, in Ebrietatis usu dolorem
 & difficultatem, quàm in eius fuga. In crapula, saturitas
 desiderium tollit, ut non facile modus excedatur. In E-
 brietate, quo plus bibitur, eò plus sititur; ut preposterè
 hinc cupiditati, videatur natura pœnam inflixisse, sibi ut
 ipsa flagellum & carnifex sit, seq; ipsa torqueat & cru-
 ciat. Atq; hæc omnia Stapletonus. E quibus id facile
 constabit, an nostra natio ad hoc vitium natura, an
 verò ex illiberali illa bibendi consuetudine, sit com-
 parata. Natura certè ut iam dictum, hinc non habet
 locum. Et omnem modum excedens illa consuetu-
 do, tam abominanda, quin à Magistratu, tum politi-
 co, tum sacro, ad æquabilem bibendi morem reduci
 posset, utriusque vellent modò, nullum planè occurrit
 impedimentum.

Atque hinc secundum librum claudimus,
 & ad tertium paulatim adi-
 tum aperimus.

Ebrietas
 facilius vi-
 tatur quàm
 exercetur.